

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark Brandenburg

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1843

CXXX. Bischof Otto von Havelberg bestätigt die Stiftung einer Kapelle zu Pritzwalk, im Jahre 1420.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54314)

nen berome to enen borgher annamende sunder van gehete der Houetlude unses Heren des margreuen. Doch so wille wy iuwer Erfamheit gherne mede to willen werden, so wy Hogheste konen. Wert dat he tusschen hir unde des Hilgen cristes daghe neghest to komende nicht na iuwen willen bliuen mach, so schal he rumen unde willen ene iuwer Erfamheit nicht to wedder holden; men so kort ene to vordriuende bette to sunte Mertyns daghe, so gi uns sereuen hebben, des kone wy em myt reddelicheit nicht wol doen unde qweme em to alte groten schaden. Hiramme so bidde wy dat iuwer Erfamheit dat nicht to wedder fy, dat wy de tyd vorlenghen. Scrauen under unfer Stad Secret anno MCCCCXVII.

Aus den Hansfacten der Stadt Wismar vom Dr. Burmeister daselbst mitgetheilt.

CXXIX. Peter von Perleberch verkauft dem Rathe zu Perleberg Hebungen aus der Damm-
mühle, im Jahre 1419.

Ik peter perleberch myd mynen rechten erven bekenne vor alfweme, dat ik nach rade myner vrunt hebbe vorkoft vnde vorlaten tu eneme rechten ewighen kope den Erfamen luden Borghermester vnd radmann der stad perleberghe, de nu synt vnd jarliken tu kamende, enen wispel roggen paches jerliker rente lenghudes, des dy vorseuen borghermester vnd radman rechte Ie en heren synt, vp tu nemende vt der dammollen derfuluen staed tu twen tyden, also enen haluen wispel tu sunte walburgen daghe, den andern haluen wispel tu sunte Mertens daghe, Dar my dy vorseuen borghermester vnd radman vor ghenen hebben vnd tu der nughe wol bered fosteyn marc suluers vnde ene virding. Des vorseuen ghüdes schal ik vnd wil deme rade en recht were syn vor alfweme. Vortmer tu deseme Jeghenwardighen kope hebbe ik Elyfabet, heyne perlebergh selegher dechnisse wedewe, myne vulbort ghegheuen, so dy vorseuen wispel roggen myn lifghedinghe is ghewesen, vnd hebbe den ghenliken vorlaten vor deme rade tu perleberghe, Ienhern desfuluen ghudes, dat nummer wedder tu rupende effte up tu sakende, so der staed buk tu perleberghe datfulue vtwissen. Vnd ik hinric perleberch vor my vnd myne erven vorlate deme erbenumden rade tu perleberghe sodane rechtecheyt anval, also my effte mynen erven daraff van rechte michte tu komen. All desse stücke lane ik peter perleberch vnd hinric perleberch, bruder, stede vnd vassu holdende sunder iennigherleye gheverde deme rade tu perleberghe, dy nu synt vnd jarliken tu kamende. Tu tughe hebbe wy peter vnd hinric, bruder, ghehyten dy perleberghe, myd wolbedachten mude vnse Inghefeghele wilken laten henghen an dessen bress, Na der bord cristi dusend Jar vyrhundert Jar darna in deme neghenteynden Jare, des mandaghes na der dominicam letare Jerusalem.

Nach dem Originale im Besitz der Mühleninteressenten zu Perleberg. Das daran hangende Siegel zeigt eine Figur im Wappenschilde, welche einem Krüge ähnlich sieht.

CXXX. Bischof Otto von Havelberg bestätigt die Stiftung einer Kapelle zu Prizwall,
im Jahre 1420.

Otto, Dei et Apostolice sedis gratia Havelbergenfis ecclesie Episcopus etc. — Nuper — coram nobis nonnullis literis — pro parte venerabilis ac prouidi viri Domini Joannis Da-
III. 53

berzin Rectoris ecclesie Parochialis, Nicolai Zarnow et Catharine uxoris sue legitime, opidani Pritzwalck, — exhibitis et productis, quorum tenor sequitur in hec verba: Ad honorem omnipotentis Dei beate Marie semper virginis, matris Domini nostri Jesu Christi, sancte Catharine Virginis, sanctorum trium regum, Georgii Martyris, decem millium militum, et omnium sanctorum et in remissionem peccatorum nostrorum, etiam progenitorum et aliorum amicorum nostrorum, pro quadam capella et altari ac cemeterio fundandis et constituendis, extra et prope portas oppidi Pritzwalck, infra limites ecclesie Parochialis dicti oppidi, prope viam, qua itur versus oppidum Perleberg, Havelbergensis diocesis, Ego Nicolaus Zarnau una cum Catharina uxore, de unanimi consensu et voluntate sua, etiam ad hoc venerabilis Viri Domini Joannis Daberzin, Rectoris parochialis ecclesie dicti oppidi Pritzwalck, expresso consensu, do et assigno de bonis meis, seu mihi et uxori mee prefate debitis, redditus quatuor marcarum argentearum monete Brandenburgensis, quarum quolibet Marcarum hodiernis temporibus unam sexagenam et octo grossos, quorum XVII unum florenum de Rheno valent ac debeant valere, que Marce de Iobio civitatis Havelbergensis, huc usque perfolute sunt mihi et solvi debeant mihi et heredibus meis in futurum, salvo tamen jure reemptionis, quod stabit in ipsorum ementium optione, secundum morem hujus patrie gnauiter observatum et pro tempore, singulis annis in die sancti Jacobi Apostoli per consules dicte civitatis Havelbergensis; item quosdam agros meos, dictos Kosterland, cum omnibus juribus et pertinentiis suis, sitos extra portam Kemnitze dicti oppidi Pritzwalck, et primo novem petias terre arabilis breves dicti agri, sitas apud communem viam, que ducit ad molendinum dictum Heynholteschmolne, se extendentes versus flumen dictum Dornitz, et ab una parte sunt agri adjacentes videlicet Elizabeth relicte Hennekyni Kemnitzen, et ab alia parte Joannis Velau, ejusdem oppidi Pritzwalck oppidanorum; item unam aliam peciam incipientem a predicto flumine, tendentem ad viam supra dictam Wechmolne, prope agros adjacentes, videlicet Joannis Frenen ab una parte et ab alio latere Gherhardi Grabau, oppidanorum etiam oppidi supra dicti; item tres breves et unam longam pecias terrarum, incipientes apud dictum flumen, tendentes usque ad montem proximum, et quarta earum transcendentem dictum montem, usque ad viam publicam, que ducit versus molendinum predictum, confinatas ab utraque parte cum agris Nicolai Bawer, dicti oppidi oppidani: item domum meam posteriorem sitam in vico dicto Boustrate, confinatum cum domo aciali, quam inhabitare constuevi in dicto oppido Pritzwalck, cum attinentiis, juribus et pertinentiis universis, reservata mihi tamen et Catharine uxori mee predictae facultate, quousque vixerimus, aut alter nostrum vixerit in humanis, quotiescunque altare aut capella hujusmodi vacare contingerit, presentandi personam idoneam de consensu prefati domini Rectoris ad eandem, post obitum vero nostrum pro tempore Rectori parochialis ecclesie prefate. Primo deinde Antonius Hildebrand, oppidanus ejusdem oppidi, una cum suis heredibus veris et ab eo legitime descendentibus, secundo superscriptus idem pro tempore rector una cum successoribus ejusdem, et sic deinceps alternatis vicibus, usque quo dicti heredes deficiunt, et tunc demum idem Rector nullo alio requisito, ad prefatum beneficium presentabunt et verum jus patronatus habebunt in presentando personam idoneam. Ut hec autem omnia sic, ut premititur, ordinata perpetuis temporibus firma sive stabilita permaneant, presentes litere bene supra dicti venerabilis domini Joannis Daberzini, Rectoris ecclesie Parochialis ejusdem etiam dicti oppidi Pritzwalck, nec non mei proprii sigillorum appensione sunt communitate. Datum et actum Pritzwalck, anno Domini MCCCC vicesimo, ipso die Emerentiane Virginis et martyris, presentibus ibidem honorabilibus Dominis Joanne Sabelli preposito in Roppin, Joanne Kurstorp commissario Prepositure in Pritzwalck et Joanne Grambov perpetuo vicario in Wittstock, testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis. Ego Joannis Daberzin, Rector Parochialis ecclesie in Pritzwalk,

Havelbergensis dioecesis, ad omnia et singula, prout superius enarrantur, de tenore presentium liberum meum assensum, voluntatem adhibui et consensum eaque pro me et successoribus meis approbando ex certa scientia ratifico, sine quavis contradictione, salvo tamen aliis juribus parochialibus ecclesie mee prelate, et quod Rector capelle seu altaris hujusmodi pro tempore existens aut ejus locum tenens, mihi et successoribus meis pro tempore Rectoribus obediant, Sicut eorum vero Rectori, et etiam sicuti alii beneficiati infra limites ecclesie mee existentes predictae, secundum laudabilem observantiam ad celebrationem missarum etiam cantando seu legendo in dicta ecclesia mea, quotiescunque ad hoc fuerit requisitus, pro parte mea seu pro tempore Rectorum successorum meorum obediat, quodque missam singulis diebus per se vel per alium, nisi fuerit impedimento legitimo detentus aut propeditus, inter primam et secundam missas, in ecclesia celebrandam (faciat), Certis tamen festivitibus, explicandis juxta providam ordinationem ejusdem Rectoris ecclesie parochialis, duntaxat exceptis. In cujus rei testimonium hic mea propria manu subscripti et sigillum meum apposui proprium et consuetum. Datum et actum loco tempore et testibus quibus supra etiam vocatis et rogatis.

Quibus quidem literis ut premittitur exhibitis, Johannis Rectoris Nicolai et Katharine uxoris sue supplicationibus tanquam justis et piis annuentes, volentes animarum salutem salubriter providere, nec non Christi fideles ad servitium Dei ferventius excitare, dicte Capelle seu altaris Fundationem, erectionem, constructionem, dotationem, fructuum et reddituum applicationem seu deputationem hujusmodi ratas ac gratas ac Deo placitas habentes, auctoritate nostra pontificali, approbamus, auctorizamus et confirmamus ipsam quoque capellam et altare in beneficium ecclesiasticum perpetuum in honorem omnipotentis Dei, beate Marie virginis, sancte Catharine, sanctorum trium regum, Georgii Martyris, decem millium militum et omnium Sanctorum erigimus in Dei nomine per presentes. Univerlitatem igitur vestram monemus et in domino per nostra scripta exhortamur, quatenus de bonis vobis a Deo ministratis eidem capelle videlicet et altari benevole subveniatis aliosque ad subveniendum inducatis, ut per hec et alia bona opera, domino que inspirante feceritis, gaudia consequi possitis sempiterna. Nos etiam omnibus vere poenitentibus et confessis, qui ad hujusmodi capelle, altaris vel cimiterii fabricam elemosynas suas porrexerint, equos aut boves aut cetera necessaria pro deducendis lignis lapidibusque accommodaverint, aut manibus et viribus personalibus laboraverint, quicumque etiam predictam capellam in testis Patronorum predictorum visitaverint et in ea missas et alia divina officia devote audierint, in cimiterio quoque circuitum fecerint, quinque pater noster et totidem Ave Maria dixerint, pacis osculum de altari acceperint tempore serotino, quando ob singularem laudem et honorem beate Marie semperque Virginis pulsabitur trina vice salutationem angelicam oraverint, quique reliquias inibi reportatas venerantur, quoties premissa vel aliquot premissorum impleverint, toties eis quadraginta dies indulgentiarum, auctoritate omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli Apostolorum meritis confisi, misericorditer in domino de injunctis sibi poenitentibus relaxamus. Datum Wittstock, anno Domini millesimo quadringentesimo vicesimo, ipso die beati Joannis Baptiste, nostro secreto sub appenso.

Nach Beckmann's Beschreib. V, II, III, 98—101. mit Correctur der augenscheinlichen Fesler dieses Abdruckes.

CXXXI. Markgraf Friedrich bestätigt die Stadt Lenzen und alle Eingefessenen der Vorkant,
im Jahre 1420.

Wir fridrich, von gotes gnaden Marggraue czu Brandenburg, des heiligen Römischen Reichs
Erezkamerer vnde Burggraue czu Nuremberg, Bekennen öffentlich mit diesem brieff gen allermeniglich